

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
Judecători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,
a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpații Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Ciobanu Veaceslav Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în or. Xxxxx, str. Xxxxx;

Ceban Igor Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat al or. Xxxxx, str. Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 19.07.2012 - 06.06.2014 (prima instanță);
2. 03.10.2014 - 16.09.2015 (instanța de apel);
3. 15.12.2017 - 14.02.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 06 iunie 2014, Ceban Ghenadie a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. art. 42 alin. (3), 190 alin. (4) Cod penal, iar Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor au fost achitați de învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (4) Cod penal.

Acțiunea civilă a fost respinsă.

1.1. Prin aceeași sentință a fost achitat și Ceban Ghenadie, hotărîrea în privința căruia cu recurs ordinar în prezent nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor au fost învinuiți de organul de urmărire penală pentru faptul că, în luna aprilie 2011, Ceban Ghenadie îndeplinind rolul organizatorului infracțiunii, a repartizat prealabil rolurile între Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, a

coordonat activitatea acestora direct și prin intermediul telefonului mobil, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane în proporții mari, pe teritoriul adiacent al SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” din orașul Căușeni, s-a înțelea cu directorul Pavlenco Alexei de a procura gudron în cantități mari.

Ceban Ghenadie, realizând intențiile sale criminale, întru obținerea încrederii lui Pavlenco Alexei, la 06 iunie 2011 a indicat lui Ciobanu Veaceslav și Ciobanu Igor de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat gudronul în autotractorul cu cisternă de model „Xxxxx” cu numere de înmatriculare xxxxx, prețul fiind achitat proprietarului Pavlenco Alexei de către Ceban Ghenadie.

La 08 iunie 2011, Ceban Ghenadie acționând în vederea dobândirii bunurilor lui Pavlenco Alexei, abuzând de încrederea acestuia, deoarece anterior prin această metodă a mai procurat gudron, a indicat lui Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat autotractorul cu cisterna de model „Xxxxx” cu numere de înmatriculare xxxxx cu gudronul în valoare totală de 95 000 lei, obligându-se față de Pavlenco Alexei să achite suma dată în aceeași zi.

Obținând date denaturate de la Ceban Ghenadie, precum că prețul gudronului va fi achitat, pentru evitarea sustragerii, Pavlenco Alexei a încuiat poarta de la intrare, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” a rămas autotractorul cu cisternă de model „Xxxxx” și cisterna încărcată cu gudron.

Ulterior, Ceban Ghenadie, știind cu certitudine că Pavlenco Alexei a plecat de pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni”, iar paznicul este în sare de ebrietate și nu poate crea careva impedimente în părăsirea teritoriului, a dat indicații lui Ciobanu Veaceslav și lui Ceban Igor să părăsească teritoriul întreprinderii cu autotractorul și cisterna încărcată cu gudron. Deoarece poarta a fost încuiată, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, ducându-și intenția până la capăt, deteriorând gardul întreprinderii, cu bunurile sustrase s-au deplasat în direcție necunoscută.

Cu gudronul dobândit ilicit de către Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor s-au deplasat în direcție nestabilă, astfel însușind ilegal gudronul în valoare de 95 000 lei, prin ce lui Pavlenco Alexei i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții mari.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

3.1. - procurorul Zgureanu Alexandru, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, iar Ceban Ghenadie vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin. (3), 190

alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi, a-i aplica inculpaților pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani pentru fiecare, cu privarea de dreptul de a se ocupa cu comerțul și transportul de mărfuri pe un termen de 5 ani. Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată de admis integral.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- la pronunțarea sentinței de achitare a inculpaților instanța distorsionat a interpretat probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și prezentate instanței pentru examinare în fond, învinuirea care a fost adusă inculpaților, precum și prevederile legislației în vigoare;

- instanța de fond eronat a interpretat că, prin fapta imputată a fost prejudiciat Pavlenco Vitalii și nu Pavlenco Alexei, or, în temeiul prevederilor art. 59 alin. (1) Cod de procedură penală, parte vătămată este persoana care a fost prejudiciată prin infracțiune. Deci, procesul penal a fost pornit în baza plîngerii persoanei ce nu a fost prejudiciată, eroare, care în virtutea prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, urmează a fi interpretată în favoarea inculpaților;

- instanța relevă că organul de urmărire penală urma să recunoască în calitate de parte vătămată pe Pavlenco Victor, feciorul lui Pavlenco Alexei, astfel, această circumstanță se interpretează în favoarea inculpaților, prin prisma prezumției nevinovăției, din motivul că urmărirea penală nu a fost pornită la cererea persoanei păgubite;

- din momentul în care pornirea urmăririi penale pe acest caz nu cade sub incidența prevederilor art. 276 Cod de procedură penală, urmărirea penală a fost începută corect și legal, iar Pavlenco Alexei considerînd că este prejudiciat prin acțiunile inculpaților a depus o plîngere organului de urmărire penală, care investigînd toate circumstanțele cazului, a concluzionat despre necesitatea recunoașterii acestuia în calitate de parte vătămată;

- instanța de fond nu a apreciat probele prezentate de către partea acuzării (procuror și partea vătămată), dar a pus probele ca expertiza tehnico-merceologică și revizia rezervorului, ca probe cu o valoare mai mare decît declarațiile părții vătămate Pavlenco Alexei și a martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești;

- instanța de judecată constatînd că martorii Paniș Mihai și Paniș Oleg s-au prezentat în instanța de judecată în stare de ebrietate, ilegal nu a apreciat declarațiile acestora prin prisma pertinentei, concludenței și utilității, ca și orice probă conform art. 101 Cod de procedură penală. Faptul că martorii nominalizați abuziv servesc băuturi alcoolice sunt doar o presupunere a instanței, nefiind prezentate careva acte corespunzătoare, care ar servi drept mijloace de probă. Iar în situația în care, martorii Paniș Mihai și Paniș Oleg au depus jurămîntul în fața instanței, corespund exigențelor prevăzute de art. 90 Cod de procedură penală, instanța urma să aprecieze declarațiile acestora prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, în coroborare cu alte probe prezentate instanței, însă, interpretînd greșit aceste circumstanțe, a fost posibilă argumentarea ilegală a achitării inculpaților;

- inculpații nu au recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, iar instanța de judecată ignorând probele prezentate de partea acuzării, bazându-se doar pe argumentele nefondate a apărării, care au avut drept scop eschivarea de la răspunderea penală, a pronunțat o sentință contrară legii.

3.2. - partea vătămată Pavlenco Alexei, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Ceban Igor și Ciobanu Veaceslav să fie recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de 5 ani.

În susținerea apelului a invocat că:

- în ședința de judecată în instanța de fond a solicitat interogarea în calitate de martor a ofițerului de urmărire penală Gogu Ion, care personal a fost la fața locului, în acea zi a discutat cu Ceban Ghenadie, care i-a comunicat că se va achita nemijlocit cu partea vătămată pentru gudronul sustras în zilele apropiate, el a cercetat la fața locului și erorile comise pot fi ușor înlăturate în instanța de judecată, însă instanța de fond a respins demersul;

- instanța de fond a copiat întocmai pledoaria avocatului inculpaților, nu a atras atenția la probele prezentate de acuzatorul de stat, de către avocatul părții vătămate și nici nu s-a expus asupra declarațiilor martorilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, au fost admise apelurile declarate, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Ciobanu Veaceslav Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin.(4) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Ceban Igor Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin.(4) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Pavlenco Alexei s-a admis în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța în ordine civilă.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, în luna aprilie 2011, Ceban Ghenadie îndeplinind rolul organizatorului infracțiunii, a repartizat prealabil rolurile între Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, a coordonat activitatea acestora direct și prin intermediul telefonului mobil, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane în proporții mari, pe teritoriul adiacent al SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” din orașul Căușeni, s-a înțeles cu directorul Pavlenco Alexei de a procura gudron în cantități mari.

Ceban Ghenadie, realizând intențiile sale criminale, întru obținerea încrederii lui Pavlenco Alexei, la 06 iunie 2011 a indicat lui Ciobanu Veaceslav și Ciobanu Igor de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat gudronul în autotractorul cu cisternă de model „Xxxxx” cu numere de înmatriculare xxxxx, prețul fiind achitat proprietarului Pavlenco Alexei de către Ceban Ghenadie.

La 08 iunie 2011, Ceban Ghenadie acționând în vederea dobândirii bunurilor lui Pavlenco Alexei, abuzând de încrederea acestuia, deoarece anterior prin această metodă a mai procurat gudron, a indicat lui Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat autotractorul cu cisterna de model „Xxxxx” cu numere de înmatriculare xxxxx cu gudronul în valoare totală de 95 000 lei, obligându-se față de Pavlenco Alexei să achite suma dată în aceeași zi.

Obținând date denaturate de la Ceban Ghenadie, precum că prețul gudronului va fi achitat, pentru evitarea sustragerii, Pavlenco Alexei a încuiat poarta de la intrare, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” a rămas autotractorul cu cisternă de model „Xxxxx” și cisterna încărcată cu gudron.

Ulterior, Ceban Ghenadie, știind cu certitudine că Pavlenco Alexei a plecat de pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni”, iar paznicul este în sare de ebrietate și nu poate crea careva impedimente în părăsirea teritoriului, a dat indicații lui Ciobanu Veaceslav și lui Ceban Igor să părăsească teritoriul întreprinderii cu autotractorul și cisterna încărcată cu gudron. Deoarece poarta a fost încuiată, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, ducându-și intenția pînă la capăt, deteriorînd gardul întreprinderii, cu bunurile sustrase s-au deplasat în direcție necunoscută.

Cu gudronul dobîndit ilicit de către Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor s-au deplasat în direcție nestabilită, astfel însușind ilegal gudronul în valoare de 95 000 lei, prin ce lui Pavlenco Alexei i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții mari.

Necătfînd la faptul că, inculpații Ceban Igor și Ciobanu Veaceslav vina pe învinuirea adusă nu au recunoscut-o, faptul comiterii acțiunilor infracționale imputate ultimilor a fost dovedită prin următoarele mijloace de probă:

- declarațiile părții vătămate Pavlenco Alexei, care în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, a menționat că, susține declarațiile date la faza urmăririi penale și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d. 49-55, vol. I);

- declarațiile martorilor Paniș Mihai și Paniș Oleg, care în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, au indicat că, susțin declarațiile date la faza urmăririi penale și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d. 74-75, vol. II), (f.d. 77, vol. II);

- declarațiile martorilor Ciobanu Sergiu (f.d. 92-93, vol. II), Ciobanu Dumitru

(f.d. 95-96, vol. II), Potîngă Valeriu (f.d. 122-123, vol. II);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09 iunie 2011 și 18 octombrie 2011 în or. Căușeni, pe teritoriul SA „CMMCD nr. 6” prin care s-a stabilit locul comiterii infracțiunii, precum și locul, unde a fost deteriorat gardul și părăsit locul comiterii faptei (f.d. 11-15, 132-133, vol. I);

- procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice efectuate de către învinuții Ghenadie Ceban, Veaceslav Ciobanu și Ceban Igor (f.d. 180, vol. I);

- procesul-verbal de examinare a autotractorului de model „Xxxxx”, cu cisternă cu numărul de înmatriculare xxxxx (f.d. 184-185, vol. I);

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond neîntemeiat a dispus achitarea inculpaților Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor de învinuirea în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, respectiv, analizînd probele administrate în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în instanța de apel, Colegiul penal a reținut în sarcina inculpaților Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal - escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, acțiunile săvîrșite în proporții mari.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a constatat fapta în baza declarațiilor inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor referitor la faptul că, la data de 7-8 aprilie 2011 Ceban Ghenadie a procurat de la Pavlenco Alexei 9,3 tone de gudron și a achitat 3 900 Euro, inclusiv și avans pentru a doua mașină de gudorn, iar ulterior după ce Pavlenco Alexei i-a comunicat că, nu poate să elibereze acte, Ceban Ghenadie le-a indicat fraților să descarce mașina și să vină acasă, fără însă a aprecia în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv probele administrate la cauza penală, fără a indica probe pertinente și concludente în baza cărora să poată fi constatăată nevinovăția inculpaților, or, aceasta a fost constatăată de către instanța de fond exclusiv prin declarațiile inculpaților. Instanța de fond nu a verificat poziția inculpaților prin probatoriul administrat la cauza penală și nu a verificat dacă aceasta poate sau nu să reprezinte o tactică de apărare a inculpaților.

Respectiv, instanța de fond neîntemeiat a desconsiderat declarațiile părții vătămate Pavlenco Alexei date la faza urmăririi penale și în cadrul ședinței de judecată, or, în viziunea instanței de apel aceste declarații corespund criteriilor de relevanță, concludență și veridicitate la aprecierea acestora.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele avocatului Panțiru Victor care a indicat că, declarațiile părții vătămate Pavlenco Alexei sunt combătute și prin declarațiile inculpaților Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor care au indicat că, după ce au fost telefonați de către Ceban Ghenadie, dînșii au descărcat gudronul din cisternă, faptul dat văzut și de martorul Paniș Mihail. În acest sens, Colegiul penal a notat că, declarațiile părții vătămate nu pot fi combătute prin declarațiile inculpaților, în contextul în care declarațiile inculpaților nu pot fi

apreciate prin coroborare cu alte probe administrate la cauza penală, nu au un suport probatoriu pertinent și concludent și nu reprezintă altceva decât o încercare a inculpaților de a se eschiva de la răspundere penală. Mai mult ca atât, apărarea încearcă de a pune instanța de judecată în situația de a aprecia ca veridice declarațiile inculpaților în detrimentul declarațiilor părții vătămate, fără a indica acel suport probatoriu în baza căroră, instanța de judecată să poată aprecia declarațiile inculpaților, ca fiind veridice. Nu în ultimul rând, instanța de apel analizând declarațiile martorului Paniș Mihail nu a constatat ca ultimul să declare că a văzut cum inculpații Ceban Igor și Ciobanu Veaceslav să fi descărcat gudronul.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind veridice declarațiile părții vătămate Pavlenco Alexei, indicând în acest sens că acestea pot fi apreciate prin coroborare cu declarațiile martorului Paniș Mihail, Paniș Oleg, Ciobanu Sergiu, precum și cu materialele administrate la faza urmăririi penale, și anume: procesul-verbal de examinare a descifrărilor telefonice efectuate de către învinuții Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav, Ceban Igor, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09 iunie 2011 și 18 octombrie 2011, procesul-verbal de examinare a autotractorului de model „Xxxxx”, cu cisternă, cu numărul de înmatriculare xxxxx.

În ceea ce privește apelul părții vătămate Pavlenco Alexei, instanța de apel l-a considerat întemeiat și care l-a admis, motivele precum că, instanța de fond unilateral a examinat cauza și nu a dat o apreciere justă declarațiilor părții vătămate, au constituit obiectul de examinare al instanței de apel, asupra căroră s-a expus în conținutul deciziei, de aceea o abordare suplimentară a acestor motive nu a fost necesară.

Colegiul penal a constatat că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, partea vătămată Pavlenco Alexei a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea de la inculpați a prejudiciului material cauzat în mărime de 116 516 lei.

Ținând cont de faptul că, art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală stabilește că, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor cuvenite părții civile, apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, Colegiul penal constatînd faptul că, partea vătămată Pavlenco Alexei a solicitat încasarea de la Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor prejudiciului material în mărime de 116 516 lei, însă la materialele cauzei nu au fost anexate suficiente acte confirmative care să certifice suma prejudiciului solicitat, respectiv, în acest sens urmează a fi administrate probe suplimentare, iar în vederea excluderii tergiversării examinării cauzei penale, instanța de apel a dispus soluționarea chestiunii privind acțiunea civilă înaintată prin admiterea acțiunii civile în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

5. Împotriva deciziei menționate, la 23.11.2015 avocatul Panțîru Victor în

numele inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpaților din motiv că acțiunile acestora nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie și nici a celei de furt, iar instanța de apel a comis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În susținerea recursului a invocat că, probele administrate de către organul de urmărire penală nu demonstrează vinovăția inculpaților și s-a dispus intentarea dosarului penal fără existența unui act privind evidența contabilă ce ar constata pretinsul neajuns, fiind bazată doar pe declarațiile părții vătămate Pavlenco Alexei.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2016 a fost dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind depus peste termen.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpații Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor la data de 19 septembrie 2017 (conform ștampilei de pe plic), prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei atacate, cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurenții au indicat următoarele motive :

- art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, adică cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- instanța de apel nu a respectat întocmai prevederile art. 8 alin. (3), 24 alin. (2), 101 alin. (1) Cod de procedură penală;

- la examinarea probelor care confirmă sau infirmă vinovăția persoanei, instanța de judecată urmează în hotărâre să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și de apărare, fiind obligată să aprecieze toate probele examinate în ședință, indiferent de faptul dacă sînt cuprinse în dosar sau au fost prezentate de părți în ședința de judecată;

- la judecarea apelului, instanța nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 99-101 Cod de procedură penală, nu a cercetat sub toate aspectele probele, nu le-a verificat minuțios, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblul, din punct de vedere al coroborării lor, nu a apreciat fiecare probă separat și nu s-a expus în mod convingător asupra acestora;

- recurenții consideră că concluzia instanței de apel față de declarațiile părții vătămate, este eronată, dat fiind faptul că, declarațiile părții vătămate sunt doar niște presupuneri neîntemeiate, avînd în vedere că la materialele cauzei penale lipsește un careva act ce ar stabili cantitatea de gudron care se deținea în depozitul SA „Coloană Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni”, din or. Căușeni, pînă

la momentul încărcării de către Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor a primului camion;

- instanța de apel a încălcat principiul contradictorialității în procesul penal, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

8. Pe marginea recursului declarat, partea vătămată Pavlenko Alexei și procurorul au depus referințe prin care au solicitat inadmisibilitatea recursului declarat de către inculpații Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, ca fiind depus peste termen.

9. Verificând argumentele recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs, potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (în red. 05.04.2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, la data de 16 septembrie 2015 la pronunțarea dispozitivului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, avocatul inculpaților – Panțîru Victor și inculpații Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor au fost prezenți și totodată au fost informați că pronunțarea deciziei motivate va avea loc pe data de 30 septembrie 2015 (f. d. 74-75, vol. III), aceștia neprezentându-se la data pronunțării deciziei motivate în instanța de apel (f. d. 75, vol. III), fără motive întemeiate.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 30 septembrie 2015 a expirat la 02 noiembrie 2015.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul depus de inculpații Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor a fost declarat la 19 septembrie 2017 (conform ștampilei de pe plic), adică aproximativ peste 2 ani de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Colegiul penal consideră neîntemeiat argumentul recurenților prin care solicită restabilirea termenului omis, cu repunerea în termen a recursului ordinar declarat, deoarece inculpații au avut apărător – avocatul Panțîru Victor, care i-a apărat în instanța de apel și apărătorul acestora a atacat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, însă nu în termenii prevăzuți de lege, fapt concluzionat de către instanța de recurs ordinar prin decizia din 27 ianuarie 2016 (f. d. 138-155, vol. III).

Motivul invocat în recursul ordinar referitor la faptul că inculpații Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor la pronunțarea deciziei redactate integral nu au fost prezenți din motiv că aveau temeri să nu fie reținuți, nu justifică depunerea recursului ordinar de către aceștia peste aproximativ 2 ani de la adoptarea deciziei atacate și nu servește temei pentru restabilirea termenului de atac omis.

În acest context, Colegiul penal invocă și jurisprudența CEDO, hotărîrea din 03 aprilie 2008 în cauza Ponomaryov vs Ucraina, 3236/03, unde CEDO a invocat că, dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat la 19 septembrie 2017 de inculpații Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpații Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe **Ciobanu Veaceslav Xxxxx și Ceban Igor Xxxxx**, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **14 februarie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin